

POEME I PESME
Aleksandar Vučo

Copyright © Naslednici Aleksandra Vuča
Copyright © 2024 ovog izdanja Kontrast izdavaštvo

Za izdavača:
Vladimir Manigoda

Urednik:
Ivan Isailović

Lektura:
Tamara Sokić

Dizajn korica:
Dragana Nikolić

Prelom:
Ivan Isailović

Štampa:
F.U.K. d.o.o. Beograd

Tiraž:
1000

Izdavač:
Kontrast izdavaštvo
Terazije 35, Beograd
info@kontrastizdavastvo.rs
kontrastizdavastvo.rs
www.glif.rs

ALEKSANDAR VUČO

POEME I PESME

KONTRAST
Beograd, 2024.

KROV NAD PROZOROM

(1926)

RASTURANJE

Zanosio me pahuljica vrtoglavi let
I ponora nesvest i matice reka
Zanimale me dima vijugave crte
I sve više kad ostavljam zamršenosti splet
Sopstvenost mi draga pomuti se daleka

Rasturanje mi je bolest i nekom slabošću tajnom
Pripijem na srce lik kroz prošlost što zaluta
U ozdravljenju spas da ispijem pojavom sjajnom
Jer pređem li tako polovinu puta
Rasturiću rastopiću sebe

Sad dodirom mog tela već ostaju tragova znaci
Deobom postajem sve manji i ništa me skupiti neće
Uzalud za nečim novim mudrost neka se baci
Van korita misao uzalud nek poteče

Prospem slučajno srce kô punu čašu vode
Ponekad kad su polja savršeno bela
Provedem noć kô dan i danas kao sutra
Otkinute misli nečujno me odvođe
Ka liniji jednog stasa ka zračenju veselog jutra

Drumovi su davno napravili krst
I rastrgli mi telo na četiri poznate strane
Koračanjem mi se noge već račvaju kô grane
I svi putevi vode kud pokazuje prst
Pomešanim znacima stopala mojih

Sad znam široka vrata kroz koja izbacujem sebe
Lakoćom pera kroz otvor nosi me najmanji greh
A kad prozori zapevaju suncem i ulice mi pođu u susret
Za jedan brzi pogled boje divljega meda
Iz svežih zenica mojih istekne svih šara smeh

Ja znam rastapanja čudna kad telo postaje tanko
I pruge koje me piju između polja i neba
Da su mi ruke duže prstima bih sve tajne tako
A do kraja da se rastvorim tako mi malo još treba
Da delove duše poklanjam mesto parčeta hleba

Al ti najbolja i najlepša da sam bar tebi sve delove rasute
Mlazevima svemoćnim zanosno ulio
Kroz noć kroz dan kroz krv i grudi tvoje loptaste
Radosnim krikom sebe bih otkrio

Pustio sam most nevidljivi da iznikne
I veže jedino nas vijugama krvavim
Put bi bio kraći da mi se mozak navikne
U tebi jedino sebe da nađem pogledom sopstvenim

O što nisi sunce i drum i dim i glas
I gola što nisi do kraja savršeno otkrivena
Otrov rasticanja mog zadocnio bi poslednji čas
A bio bih toliko u tebi da manje ti beše žena

A sad ne prođe već ni dan da misli mi se ne razidu
I reči koje izgovaram i svih pokreta nervozan skok
U nekim ljudima tuđim moraće da naiđu
Kô da smo svi zajedno pošli da isti nam bude tok

Verujem da su mnoga polja zbog drugih manje zelena
Drumovima da stopale ne staju kad brži koraci stižu
Zbog ponora znam da su brda visinom zanesena
A izgubljenim svojim životom evo već novi se dižu

UZROCI

Od nekoliko oblaka kad se iznenada skupe
I' od jednog broja na zidu neke kuće
Znam da će zavisiti mnogo. I telom zamorenim
Čekaću tišina u mene da se uvuče
I razapet na pesku da zaboravim sebe

Vladaju čudne beznačajnosti uzroka
Blizu i daleko od mene
I uvek otkrijem proroka
Na grani u broju plodova
Na mostu u broju stubova
U boji talasa kad mesec vene

Odbacio sam od sebe sve sigurnosti znake
I verujem još samo u brojeve i boje
Zato su mi noći eterično lake
Određenost misli nikad ne usvoje

Sa nekoliko osmeha rasterao sam tugu
A nasmejem se uvek pre dolaska radosti
Bojom jedne ptice naslikao sam dugu
osetio još nisam svemoć stvarnosti

Poverujem ponekad da postoje večnosti
Niz breg kad se kamen brzo otkotrlja
Ražalim se uvek pre dolaska žalosti
Jer znam da će negde jedna mala mrlja
Sve veze u meni brzo da isprlja

RAĐANJA

I

Tuga za jednu noć vetrom slomljenu
Drhtanje prozora i duboki poklon drveta
Iz ovog mračnog sna tugujem za daleku javu
Kad jutrom voljenu
Pripije mi zora košulju svoju plavu

Ljubim sve prepone koje su mi nekad prečile put
I dragom prugom rađanja slikam tvoju ruku
Blaženo kad doplovim u mirom svijeni kut
Kô s obale na obalu da spustim se na reku

Tišina za jednu reč kojom sam te mnogo dirnuo
Čekanje pred suncem i jeziva slutnja početka
Još čuvam u duši kap iz koje si divno svanula
Za radost: toliko sam dana za svoju radost brinuo

II

Zaćutiš zbog ćutanja samo padne li senka
Otvori širom hram samoćom rođenog mira
Ti ne znaš za neodoljivi dar kako ti željno sprema
Ako te dugi dan mrežom ranjavom dira

I ako zatvoriš oči pusti da raširim ruke
Nesvest je mutni izvor u slatkom poletu krila

I sluti kako je mračno kako te užasno želi
Što nisi od jutra do jutra mnogo usamljena bila

Pomisli na daleka bekstva kako te voli šuma
I milost što nema dušu kad si se smejala divno
Tek pođe li s tobom samac ivicom širokog druma
Spustiće tvoj lomni stas na mirna jutarnja polja

III

Kaži joj da mi u ruci peva ptica
I da čuvam na dlanu utisnuto duboko
Zbir snova, prugama ispletenu tajnu
Kako je pošla jedna za život druga za srce
I čekam nemoćan pred tim znacima
Da me još uvek u sumrak odmori zvezda

Kaži joj da udišem maglu nepomućenih ostrva
I da su pred mojim hodom moguće sve promene
Jer koren je sreće u nejasnim rekama
U predgrađu srca i neobjašnjivim delima

Tom stazom nikad kriv znam kako se menja
Što je visoko u željama pustim
Bledeo moj san
Tiho pred tvojim srcem da budem dovoljno hrabar
Kad me ne vodi više zrak već čudni ponor nemira
O tiho pred tvojim srcem da mogu da zatvorim dan

IV

Postoje daleke njive ranjene dubinom brazda
O putem jeseni kako misli sazrevaju
Srcem da zaustavimo pad zrelih plodova
I dockan da ne bude za svetlost naših pogleda

Premostih evo noć u sjaju zvezdane magle
Tu sanjah prvi put pod krovom mekih oblaka
Ne budem li dečko čist da mi se srce nagne
Kroz život za plavi izvor njenih bolova

Postoje duboki znaci na krstu hladnih drumova
Kako smo dugi u noći redom drveta u tami
Kako smo beli u noći cvetom nevinih dodira
Kako smo sagli glave da dublje budemo sami

KOLEBANJA

Kap i kap tragove s uma skinutih misli
potražim, potražim: već kasno je dan.

Dal ispijam životne veze šakom planinske vode,
kad prazna mi ostane ruka i duboko iskopan dlan?

O neprekoračeni snegovi!
topli moji snegovi!

Priđem ti radosnim skokom i prstima oči zaklopim,
pogledaj, da u njima protiče mog sveta blistavi trag.
Tu tugu koju ću rekom stvarnosti da pretopim...

Nijedan korak u šumi,
nijedan dodir blag.

A verovao sam i ja u žubor krvi kad plimom nadolazi,
u prozirna jutra, smeh i nezarastljivo srce,
kad ne pomišljah na mrak i ruku koja silazi
niz razlivenu ti kosu mirom medenog puta.

Sidi, oh skini se brzo sa te bezmerne visine,
neshvatljiva za povratkom mi želja još prvim pokretom
kad pođem
i ugledan zvezda sjaj, potražim iz ponorne dubine,
kad umoran od dalekog puta pred prag zaljubljeno ti dođem.

O neprekoračeni bregovi!
topli moji bregovi!